ústav pro studium totalitních režimů

Čj.: USTR 28-13/2022
PID USTRX0023192
Počet stran: 6

Praha, 23.listopadu 2022

Zápis z 10. jednání
Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 23. 11. 2022, 14.00 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Rada Ústavu: František Bublan, Jiří Liška, Martin Palouš, Eduard Stehlík, Vojtěch Šustek

Omluven: Jiří Junek, Karel Černý

Ústav pro studium totalitních režimů: Ladislav Kudrna, Kamil Nedvědický, Jaroslava Rákosníková

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčníková

Zápis vyhotovila: Andrea Jirsová

Program jednání:

1) Schválení programu
2) Verifikace zápisů ze 9. jednání
3) Mezinárodní konference „Ruská hybridní válka proti demokratickému světu."
4) Rozpočet a finanční situace
5) Sídlo Ústavu
6) Informace o činnosti
7) Různé

Ad 1) Schválení programu

Předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, E. Stehlík, zahájil ve 14:05 hod 10. jednání Rady ÚSTR v roce 2022, přivítal všechny přítomné a představil navržený program:

1) Schválení programu
2) Verifikace zápisů ze 9. jednání
3) Mezinárodní konference „Ruská hybridní válka proti demokratickému světu."
4) Rozpočet a finanční situace
5) Sídlo Ústavu
6) Informace o činnosti
7) Různé

J. Liška navrhl změnu programu, jako bod 7) zařadit informaci o komunikaci s Odbory ÚSTR.

Usnesení: Program 10. jednání Rady ÚSTR v roce 2022 byl schválen ve výše zmíněném znění.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

1) Schválení programu
2) Verifikace zápisů ze 9. jednání
3) Mezinárodní konference „Ruská hybridní válka proti demokratickému světu."
4) Rozpočet a finanční situace
5) Sídlo Ústavu
6) Informace o činnosti
7) Komunikace s odborovými organizacemi USTR
8) Různé

Ad 2) Verifikace zápisů z 9. jednání

E. Stehlík se otázal přítomných, zda mají připomínky k předloženému zápisu z 9. jednání Rady ÚSTR. Následně dal hlasovat o jeho znění.

Usnesení: Zápis z 9. jednání byl schválen v předloženém znění

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 3) Mezinárodní konference „Ruská hybridní válka proti demokratickému světu".

L. Kudrna informoval přítomné o velmi úspěšném průběhu mezinárodní konference *Ruská hybridní válka proti demokratickému světu. Výzva pro evropskou paměťovou politiku*, která proběhla 17. a 18. listopadu v Praze. Tato konference zaznamenala mimořádný mediální ohlas, a to jak díky doslova hvězdnému obsazení přednášejících, tak díky tomu, že jí osobně zahájili premiér České republiky, Petr Fiala a litevský prezident, Gitanas Nausėda. Konferenci předcházel Galavečer za účasti předsedy Senátu Miloše Vystrčila, představitelky běloruské opozice, Svitlany Cichanouské či prezidenta Platformy evropské paměti a svědomí, Marka Mutora. Jak Galavečera, tak konference se zúčastnili velvyslanci takřka ze všech států Evropské unie. Před zahájením Galavečera proběhla výroční schůze zástupců Platformy, kteří jednomyslně hlasovali pro znovupřijetí našeho Ústavu do řad Platformy. L. Kudrna považuje toto přijetí za velmi důležitý, a nikoliv deklarativní krok, jelikož Platforma sdružuje více než sedm desítek mezinárodních, vědeckých institucí z celého světa. Byla velká ostuda, že Ústav patřil před jedenácti lety mezi zakládající instituce Platformy a za předchozího vedení z ní odešel.

M. Palouš se dotázal, jaké budou dopady a výstupy z proběhlé konference. L. Kudrna odpověděl, že v průběhu konference vedení ÚSTR navázalo celou řadu důležitých kontaktů, které povedou ke konkrétním činům, respektive účasti Ústavu na mezinárodních konferencích či výstavách. Během následujících týdnů L. Kudrna společně s prvním náměstkem zpracují

konkrétní podklady, které budou zaslány do Spojených států, Polska, Německa, Slovinska či Francie. Podrobněji spolupráci proberou s kolegy Odboru výzkumu a vzdělávání. Kupříkladu velký zájem o spolupráci s Ústavem má Don Ritter, dozorčí představenstva *Memorial Foundation Victims of communism* ve Washingtonu. L. Kudrna dále vyjádřil veliké poděkování všem kolegům a kolegyním za jejich neuvěřitelné pracovní nasazení, a to jak při přípravě, tak v průběhu konference, kdy pracovali do pozdních večerních hodin. Od nejužšího vedení, provozního oddělení, tak i tiskového oddělení. Proběhla diskuze na téma budoucí, velké mezinárodní konference na téma totalitarismus, které by měli zúčastnit nejen zástupci akademické obce ale i ti, kteří mají vliv na veřejnou sféru, jak zdůraznil M. Palouš. K. Nedvědický doporučil v budoucnu spolupráci s oběma zahraničními platformami jak po stránce organizační, tak finanční.

Ad 4) Rozpočet a finanční situace

J. Rákosníková informovala přítomné o finanční situaci ke konci roku, která se stabilizovala oproti situaci v půli roku, kdy Ústav nové vedení přebíralo, a to jak díky úsporným opatřením, které byly zavedeny, tak i díky finančnímu příspěvku na platy ze strany státu. Situace v ekonomickém odboru se stabilizovala i personálně. F. Bublan se zeptal na částku navýšení na platy, J. Rákosníková odpověděla, že na platy jsou to zatím 2mil. korun s tím, že to ještě není konečná částka.

Ad 5) Sídlo Ústavu

L. Kudrna nejprve zdůraznil, že Ústav má neuvěřitelně pošramocenou pověst, a to díky diletantismu předchozího vedení. Osm let nelze napravit za osm měsíců. Jak L. Kudrna informoval na posledním zasedání Rady, Finanční úřad pro hlavní město Prahu doručil ÚSTR dva platební výměry na odvod za porušení rozpočtové kázně, jeden ve výši 65 783 Kč, druhý ve výši 52 030 Kč a od posledního zasedání Rady Ústav obdržel i penále za první výměr, a to ve výši 30 655 Kč.

Na konci roku či počátkem roku příštího ÚSTR obdrží rozhodnutí Finančního úřadu o porušení rozpočtové kázně, ohledně avizovaných 52 milionů Kč. Situace je pro rozpočet naprosto ÚSTR kritická. Pokud Finanční úřad vyhodnotí závěry veřejnosprávní kontroly stejně jako v předchozích dvou případech a bude vystaven platební výměr za porušení rozpočtové kázně ve výši přes 52 milionů Kč a k tomu platební výměr s příslušnou výší penále, není ÚSTR schopen ze svého rozpočtu závazky v takové výši uhradit.

L. Kudrna podotkl, Ústav má neuvěřitelně poškozenou pověst, a někteří vysocí státní úředníci, Ústav vnímají prizmatem velkých finančních ztrát a ztrátou budovy. Pokud někdo o Ústavu něco ví, tak to, že místo hlavní budovy Ústav má neblaze proslulé žižkovské torzo a platební výměry od finančního úřadu. L. Kudrna již požádal o pracovní jednání na MF ohledně platebních výměrů ze strany FÚ.

K aktuální situaci, týkající se nového sídla Ústavu L. Kudrna informoval:

Dne 10. listopadu proběhlo jednání na Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Aktuální situace je následující: ÚZSVM doporučil, vzhledem k ekonomické situaci, že pro Ústav by bylo nejvýhodnější dohodnout se s MPO na společném užívání Petschkova paláce, čímž by budova zůstala v příslušnosti hospodaření MPO. Další variantou, je bývalé sídlo ÚV KSČ, na nábřeží L. Svobody 1222, ve vlastnictví Ministerstva dopravy, kde k 30. červnu 2023 končí nájemní smlouva s Českými drahami a.s., které užívají cca 5 880 m^2 kancelářské plochy. Organizační složky státu (mj. ÚSTR i MPO) mají ze zákona přednost před akciovou společností. Je možné v této věci oslovit Ministerstvo dopravy a požádat je o využití prostor Českých drah po ukončení nájemní smlouvy;

E. Stehlík vyjádřil svůj názor, že mnohem vhodnější z hlediska provozu by byla tzv. Pečkárna i za cenu dočasného soužití s částí zaměstnanců MPO.

K. Nedvědický informoval o tom, že budoucí jednání ohledně nové budovy by nově měla probíhat na úrovni ÚSTR – Úřad vlády – MPO.

Ad 6) Informace o činnosti

L. Kudrna v úvodu k tomuto bodu poděkoval nejen nejvyššímu vedení, ale všem kolegům a kolegyním, kteří svojí činnosti a obětavou prací umožnili, že za pouhých šest měsíců ÚSTR dokázal vytvořit novou, smysluplnou organizační strukturu, uspořádat konferenci světové úrovně a dát do pořádku ekonomickou oblast. Všem za to velice poděkoval.
Dále L. Kudrna členy Rady informoval, že se 15. listopadu zúčastnil zasedání Etické komise pro ocenění účastníků odboje *a* odporu proti komunismu, která se uskutečnila na Úřadu vlády, a na níž zazněla velmi pochvalná vyjádření a uznání na adresu Ústavu. Předseda komise, doc. Jan Kudrna, poděkoval Ústavu, konkrétně novému vedení za to, že Ústav začal zpracovávat podklady případů, které čekaly na své vyřízení několik let. Kolegové z Ministerstva obrany, odboru pro válečné veterány, kvitovali, že se vedení Ústavu po tolika letech opět pravidelně účastní pietních akcí, na nichž se připomínají oběti totalitního komunistického režimu. Dále zmínili, že obrana bude s Ústavem zajišťovat pietní akce na ďáblickém a motolském hřbitově.

Z přehledu činnosti Ústavu za poslední měsíc L. Kudrna zdůraznil následující akce a publikace:
Velký úspěch zaznamenala (1. až 3. listopadu 2022) *konference Cvičiště SS Böhmen. Paměť zdevastované krajiny*, Hotel Měřín, konferenci k výročí 80 let od vystěhování části Sedlčanska a Neveklovska z důvodu zřízení vojenského cvičiště zbraní SS, 75 účastníků
Mimořádným úspěchem Oddělení vzdělávání je získání druhého místa pro učebnici Soudobé dějiny 9 v prestižní soutěži o nejlepší evropskou učebnici BELMA 2022 (Best European Learning Materials Awards). Učebnici vydalo Nakladatelství Fraus.

A konečně, po dlouhých peripetiích, vyšla zdařilá monografie: BLAŽEK, Petr: *Happeningem proti totalitě. Společnost za veselejší současnost v roce 1989.* ÚSTR – Argo, 162 s. (vyšlo 10. 11. 2022)

Závěrem L. Kudrna zmínil, že při předávání Cen Paměti národa v Národním divadle, 17. listopadu, byl Ústav uveden jako jeden z hlavních organizátorů akce.
L. Kudrna také seznámil přítomné s instalací velmi pěkného Muralu Siwiece u bývalé budovy USTR.

K. Nedvědický informuje přítomné o chystaném udělování Cen ÚSTR, které se bude konat v prostorách Senátu a to 19.ledna 2023. Oceněných bude 21 a je již připraven harmonogram přípravných prací pro tuto akci.
Dále se připravuje schůzka se slovenskými kolegy z ÚPN, které se proběhne příští týden 29.11.2022. Potom také jsme navázali kontakty s kolegy ze Slovinska a v poslední době s kolegy ze Španělska.

V rámci ÚSTR K. Nedvědický promluvil o ukončené strukturální změně Ústavu a volné pozice jsou postupně obsazovány novými kolegy.

S. Ptáčníková informuje o dvou významných akcích ABS:
1/ 17.listopadu „Na čaj do Archívu", kdy ABS navštívilo 400 lidí v rámci oslav sametové revoluce.
2/ byla zprovozněna eBadatelna, kdy bylo zprovozněno fulltextové vyhledávání pro kohokoli, kdo projeví zájem o hledání ve složkách.

V. Šustek se zeptal, zda-li v rámci přijímání nových zaměstnanců bude přijat někdo se zaměřením na problematiku německé okupace. Ředitel sdělil, že požádal vedoucí OVV o sdělení, jaké výzkumné projekty chtějí posílit, s tím, že on sám podporuje posílit problematiku domácího i zahraničního odboje za 2. světové války.

Ad 7) Odbory

K. Nedvědický informoval Radu o jednání s odborovými organizacemi ÚSTR. Vedení ÚSTR v komunikaci s odbory postupuje vždy v intencích zákoníku práce. Všechny jejich dotazy byly zodpovězeny v zákonné lhůtě.

Ad 8) Různé

E. Stehlík informuje přítomné o volbě nových členů Rady ÚSTR v Senátu 1.12.2022 s tím, že do 15ti pracovních dnů musí proběhnout jednání Rady ÚSTR za účasti nových členů.

Je dohodnut termín 11. jednání Rady ÚSTR a to 20.12.2022 ve 14:00.

E. Stehlík ukončil jednání Rady v 15:47 hod.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat dne 20. 12. 2022 ve 14.00 hod. v budově ÚSTR či prostřednictvím aplikace Zoom.

.....

PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů